

1. NAMNET PÅ BEREDNINGEN OCH BOLAGET

Produktidentifiering: Passiveringsmedel för rostfria stål

Handelsnamn: Avesta Classic Passiveringsmedel 601

Användningsområde: Passivering av rostfria stål

Utfärdad: 2009-04-14

Tillverkare : Böhler Welding Group Nordic AB
Avesta Finishing Chemicals
Lodgatan 14, 211 24 MALMÖ, Sweden
Telefon: +46 (0)40 288 300
E-mail: safety@avestafinishing.com

Nödnummer: +46-8-331 231

2. FARLIGA EGENSKAPER

Hälsofara i samband med olyckshändelse (R-fraser): R35 orsakar allvarliga frätskador. Se även sektion 11.

Miljöeffekter: Passiveringsvätska sänker kraftigt pH-värdet i vatten. Måste neutraliseras. Se även sektion 12.

Fysikaliska och kemiska risker: Vid uppvärmning bildas nitrösa gaser. Endast för rostfritt stål, får ej användas på andra material.

3. SAMMANSÄTTNING OCH UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR**Sammansatt beredning**

Kemisk natur: Vätska med korrosiva egenskaper.

Farliga ämnen, Kemiskt namn, formel	CAS Nr.	EG Nr.	Halt Vikt- %	Farokod/ Riskfras*
Salpetersyra, HNO ₃	7697-37-2	231-714-2	20-40	O, C: R8, R35

*I sektion 16 finns hela texten för fraserna

Ytterligare information: Klassificering enligt KIFS 2005:7 (67/548/EEG).
Farokod(-er) och riskfras(-er) är för koncentrerade ämnen.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Åtgärder som omedelbart skall iakttas, omedelbart efter följande olika kontaktvägar.

Inandning: Frisk luft och vila. Skölj näsa och mun med vatten. Eventuellt andningshjälp, typ syrgas. Besök sjukhus även om endast obetydliga besvär föreligger.

Förtäring: Drick genast i första hand mjölk eller i andra hand vatten. Lös sedan upp 10-15 kalktabletter lösta i vatten. Framkalla ej kräkning. Sök därefter sjukhus.

Hudkontakt: Avlägsna alla kontaminerade klädesplagg omedelbart. Skölj huden med mycket tvål och vatten. Sök alltid läkarhjälp. Tvätta kläder noga innan återanvändning.

Kontakt med ögon: Skölj ögonen omedelbart med vatten i minst 15 minuter. Håll ögonlocken öppna. Sök läkarhjälp (ögonspecialist) omgående. Skölj ögonen under transporten.

Information som bör lämnas till sjukvårdspersonal: Informera om att skadan har orsakats genom kontakt med salpetersyra.

5. BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER

Brand- och explosionsfara: Vätskan är icke-brandfarlig. Vid kontakt med metaller bildas vätgas i små mängder. Gasen kan tillsammans med luft orsaka explosion. Behållare som befinner sig nära en brandkälla bör avlägsnas eller kylas ned med vatten.

Släckmedel: Vatten, skum eller pulver. Använd brandsläckare mest lämplig för omgivningen.

Kemiska risker orsakade av produkten i sig: Passiveringsvätskan orsakar frätskador vid hudkontakt.

Kemiska risker orsakade av rök/gasutveckling: Passiveringsvätskan kan utveckla giftiga nitrosera gaser vid uppvärmning. Närma dig elden med vinden i ryggen för att undvika farliga gaser.

Skyddskläder för brandsläckningspersonal: Lämpliga skyddskläder och andningsmask skall användas.

Andningsskydd: Gasmask som renar inandningsluften med filter av klor-typ B och dammfilter P 2, i enlighet med CEN (Central European Norms).

Tillvägagångssätt för rengöring av brandsläckningsutrustning: Skölj noggrant av med vatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

Personliga skyddsåtgärder: Undvik all form av direktkontakt men om det dock finns risk för direktkontakt eller stänk skall alla känsliga kroppsdelar skyddas med någon form av syrafast material; ögonskydd eller ansiktsskydd, overall, gummihandskar och stövlar. Använd andningsskydd och se till för en god ventilation. Se även hantering avsnitt 7 och personlig skyddsutrustning avsnitt 8.

Miljöskyddsåtgärder: Förhindra att spill i oneutraliserad form når det allmänna vattenledningsnätet eller på något annat sätt kommer ut i naturen.

Saneringsmetod: Samla upp och skicka för deponering som syra, se avsnitt 13. Neutralisera med Avesta Neutralising Agent 502 eller annan basiskt ämne som släckt kalk.

7. HANTERING OCH LAGRING

Hantering

Tekniska åtgärder: Arbetsplats och metoder skall vara så utformade att all form av direkt kontakt med produkten undviks. Se till även för en god ventilation. Ett slutet sköljvattensystem med rening och återanvändning av det reade sköljvattnet är att rekommendera.

Åtgärder för att förhindra brand och explosion: Behållare i närheten av eldkälla skall genast avlägsnas eller kylas ned med vatten. Undvik kontakt med klädesplagg

eller andra brandbenägna produkter. Behållare skall förvaras stående och med Locket väl tillslutet.

Försiktighetsåtgärder: Förhindra att giftiga ångor samlas eller bildas genom att använda en väl ventilerad arbetsplats. Använd lokala punktutsug och en god allmän ventilation. Anordningar för nöddusch och ögondusch måste finnas i anslutning till arbetsplatsen.

Lagring

Tekniska åtgärder: Ett särskilt lagringsutrymme bör finnas som skall vara skilt från andra produkter och obehöriga personer.

Bör ej samlagras med: Metaller (förutom rostfritt stål) , Alkaliska produkter, och organiska material.

Villkor för korrekt lagring: Behållare skall förvaras stående med locket väl tillslutet. Lagringstemperaturen får aldrig ligga utanför intervallen 0-30 °C.

Förpackningsmaterial: Produkten skall lagras i behållare av syrafast plastmaterial.

Specifika användningsområden: Kontakta tillverkaren för ytterligare information.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERING/PERSONLIGT SKYDD

Teknisk utrustning: Punktutsug eller annan lämplig ventilation rekommenderas.

Gränsvärden för exponering:

Salpetersyra: Cas No 7697-37-2
LLV 5 mg/m³ , STE 13 mg/m³

Personlig skyddsutrustning

Andningsskydd: Gas- eller ansiktsmask med ett filter av klor typ B och dammfilter av typ P2, beteckningar enligt CEN.

Handskydd: Gummihandskar av syraresistent kvalitet rekommenderas.

Lång eller upprepad exponering: Trelchem HPS, VPS, TLU, Super

Exponering 1-4 timmar: Viton, Butygmumi

Ögonskydd: Någon form av skärm som fullständigt skyddar ögonen mot varje form av stänk.

Hudskydd: All känsliga delar som kan utsättas för stänk skall skyddas med syrafast material, typ overall, stövlar, huva etc.

Särskilda hygieniska åtgärder: Undvik alla former av direkt kontakt med ögon, hud, kläder mm, andas ej in ångor. Det är ej tillåtet att äta, dricka, eller röka i anslutning till operationer som innefattar passivering. Avlägsna eller tvätta snarast förorenade kläder och ansikte efter varje arbetsoperation som innefattat passivering.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Utseende/lukt: Färglös vätska med stark doft

Kokpunkt: 120°C

Flampunkt: Ej applicerbart.

Sönderdelnings temp.: Från fast till flytande vid 50-60°C (nitrösa ångor)

Ångtryckvid 20°C: 3 mm Hg

pH: 0 vid 20°C

Densitet: 1.1-1,3 g/cm³ vid 20°C

Löslighet i vatten vid 20°C: vikt 100%

Löslighet i organiska lösningsmedel: Ej applicerbart.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

Stabilitet: Stabil under normala förhållanden, polymerisation sker ej.

Förhållanden som skall undvikas: Undvik höga temperaturer och direkt solsken, giftiga nitrösa ångor kan bildas vid uppvärmning.

Material som skall undvikas: Metaller (förutom rostfritt stål), alkaliska ämnen och vatten orsakar en exotermisk reaktion med värmeutveckling och stänkrisk.

Farliga sönderdelningsprodukter: Kan avge giftiga nitrösa ångor

11. TOXOLOGISK INFORMATION

Akut toxicitet:

LD50 (oralt): 1460 mg/kg

LC50 (dermalt): 170 ppm/1h

Lokala effekter

Effekter på huden: Ger frätskador med gul missfärgning av huden, blåsor och svårläkta sår.

Effekter på ögonen: Ger intensiv smärta och frätskador. Risk för bestående synskada.

Effekter vi förtäring: Ger frätskador med brännande smärta, kräkningar, andnöd, njurskada och ev. svår allmän påverkan. Risk för bestående besvär i njurar och lever.

Effekter vid inandning: Inandning av ångor eller dimma kan ge sveda, hosta eller andnöd. Risk för lungödem föreligger.

Ytterligare information: Inte listad som carcinogen (IARC). Observera att symptomen uppträder med fördröjning, d.v.s. att effekterna inte märks genast utan dyker upp senare.

12. EKOLOGISK INFORMATION

Effekter på miljön

Ekotoxicitet:

LC50 (96h) *Gambusia affinis* 72 mg/l

LC50 (48h) *Ictalurus sp.* 100-330 mg/l

Rörlighet: I koncentrerad form är produkten giftig i mark och vatten. När man använder produkten är den utspädd med vatten men kommer ändå sänka pH värdet på grundvattnet och kan inte släppas till vattensystem utan förbehandling.

Persistens och nedbrytbarhet: Protolyseras i vatten till H⁺, NO₃⁻

Bioackumuleringsförmåga: Produkten bedöms ej som bioackumulerbar.

Resultat av PBT-bedömning: Se avsnitt 16.

Andra skadliga effekter: Inga kända

13. AVFALLSHANTERING

Metoder för destruktion av Produkten: Kasserad produkt (inkl. kontaminerad förpackning) samt relaterat avfall kan utgöra farligt avfall enligt Avfallsförordning (SFS 2001:1063). För omhändertagande kontakta godkänd avfalls-hanterare. Tillståndskrav föreligger. Övriga krav – se avfallsförordningen (SFS 2001:1063). Föreslagen EWC-kod 11 01 05* Betningsryror.

Avfall från restprodukter: Kvarvarande syrester och sköljvatten från passiveringsprocessen skall neutraliseras till ett pH-värde av 6-11. Neutralisera med Avesta Neutraliseringsmedel eller släckt teknisk kalk.

Förorenat förpackningsmaterial: Skölj rikligt med vatten.

Ytterligare information: Ett neutraliseringsystem för neutralisering av syrahaltigt vatten rekommenderas. Observera att regionala bestämmelser kan gälla. Avesta Finishing Chemicals är anslutna till REPA.

14. TRANSPORTINFORMATION

Internationella krav (UN)

UN-nr: 2031

Klassificeringskod: CO1

Transportbenämning /Proper shipping name:

Svenska: FRÄTANDE VÄTSKA, GIFTIG, N.O.S., (salpetersyra)

Engelska: CORROSIVE LIQUID, TOXIC, N.O.S., (Nitric Acid)

Förpackningsgrupp: II

IMDG (båt): Class 8, EmS: F-A, S-B, MP: No

ADR/RID (bil/tåg): Class 8

IATA/DGR (flyg): Class 8

Ytterligare information:

Gällande regelverk:

ADR/ADR-S SRVFS 2006:7

RID/RID-S SRVFS 2006:8

IMDG-koden Amdt 33-06

DGR 49th Edition

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

Regler

Risk och säkerhetsinformation:

Denna produkt skall transporteras i enlighet med reglerna för transport av farligt gods.

Kemikaliesäkerhetsrapport: Ej utförd för denna produkt eller ingående ämnen.

Ämnesnamn: Salpetersyra

Farosymboler och Farobeteckning:

Frätande

Riskfraser

R 35: Starkt frätande

Säkerhetsfraser

S 1/2: Förvaras i låst utrymme och oåtkomligt för barn.

S 7/47: Förvaras väl tillsluten och vid en temperatur som inte överstiger 40 0 C.

S 23: Undvik inandning av gas.

S 26: Vid stänk i ögonen spola genast med mycket vatten och kontakta läkare.

S 28: Vid kontakt med huden tvätta genast med mycket vatten eller Avesta First Aid Spray.

S 36/37/39: Använd lämpliga skyddskläder, skyddshandskar, skyddsglasögon eller ansiktsskydd.

S 45: Vid olycksfall, illamående eller annan påverkan, kontakta omedelbart läkare. Visa om möjligt etiketten.

S 61: Undvik utsläpp till miljön.

Andra gällande bestämmelser:

Förordning EG nr 1907/2006 (REACH)

KIFS 2005:5, 2005:7, 1998:8, 2007:3

AFS 2005:17 Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar (inkl. 2007:2)

AFS 2004:4 Kemiska arbetsmiljörisker

16. ANNAN INFORMATION

Källor för användning, bruksanvisningar etc.: Avesta Handbok för betning och efterbehandling av rostfritt stål. Avesta Handbook Pickling Workshop.

Rekommenderad användning: Endast för användning på rostfritt stål, inte på andra metaller

Källor som används vid sammanställningen av detta säkerhetsdatablad:

Standard praxis för rengöring av rostfritt stål (ASTM A-380)

Fluorider (WHO miljö och hälsokriterium 36) Internationell standard ISO 11014-1

Den kompletta texten på de R-fraser som finns i sektion 3 är:

R 8: Kontakt med brännbart material kan orsaka brand.

R 35: Starkt frätande.

Ändringar gjorda:

Helt omarbetad svensk version 2009-04-13, ersätter tidigare dokument.